

Сёння — суперфінал Рэспубліканскага конкурсу педагогаў

Чыстага неба табе, журавель...

28 красавіка 2001 года завяршыўся фінальны этап Рэспубліканскага конкурсу прафесійнага майстэрства настаўнікаў "Крышталны журавель-2001". Задавалася б, да суперфіналу так далёка...

Азіраючыся назад і ўспамінаючы хвалюванні, якія перажывалі не толькі ўдзельнікі фіналу, але і члены журы, члены арганізатарскага камітэта, рабочай групы конкурсу, можна з упэўненасцю сказаць: "Конкурс адбыўся. Ён патрэбны нам". Ніякай былі слёзы радасці і расчаравання, крыўды і зазямленасці, палёты ў сні і наяву, адбылося галоўнае — аднадушны, усведамлены сябе паўнапраўным членам адзінай вялікай каманды настаўнікаў.

Хто стане пераможцай? Гэта пытанне хвалюе ўсіх. Сёння складана даць на яго адказ, таму што кожны з шасці суперфіналістаў дастойны высокага звання "Настаўнік года Рэспублікі Беларусь". Мяркуючы самі, 150,41 бала (з 170 магчымых) — першы вынік і 141,04 бала — шосты.

Пры ацэнцы ўсіх конкурсных мерапрыемстваў члены журы кіраваліся рэкамендацыямі, распрацаванымі супрацоўнікамі Акадэміі паслядыпломнай адукацыі. Крытэрыі ацэнкі практычна ўсіх конкурсаў адзіныя: мэтастаўленне, змест, арганізацыя, мэтазгоднасць сродкаў і метадаў, якія выкарыстоўвае настаўнік, выніковыя вынікі — паказчыкі ж кожнага крытэрыя, вядома, розныя.

Штодзень члены журы запавінялі спецыяльна распрацаваны ацэначныя лісты і здавалі ў сакратарыят. Нават можна было напярэдні адпавядаць дню фіналу

адказаць, хто з удзельнікаў конкурсу ўвайдзе ў шасцёрку лепшых, але ж 28 красавіка яшчэ давалі ўрок чатыры настаўнікі, якія маглі б змяніць сітуацыю і павярнуць мяркуючы парадокс.

З вынікавай вядомасцю конкурсу старшыня журы доктар педагогічных навук, прафесар БДПУ імя М.Танка Ірына Аляксандраўна Новак і старшыня арганізацыйнага камітэта рэктар Акадэміі паслядыпломнай адукацыі, доктар фізіка-матэматычных навук, прафесар Алег Ігнатавіч Таўтэнь знаёміліся за паўгадзіны да прэс-канферэнцыі па падважэнні вынікаў конкурсу.

Журы вынесла свой "прыгавор", і ўсё ж галоўнымі ціліцелямі ўрока былі самі настаўнікі-канкурсанты і дзеці. Ці прыходзіла вам заглядаць у вочы вучняў, якія прысутнічалі на ўроку-падарожжы, уроку-даследаванні, уроку-адкрыцця? На пытанне "ак?" якое мы задавалі сорах чатыры разы (!) у час конкурсу, часцей за ўсё чулі: "Здарава! Кожны б дзець такія ўрокі". Настаўнікі шол, дзе праходзілі конкурсныя ўрокі, прасіць паглядзець відэафільмы не толькі таму, што жалючы ўпэўніліся, што іх дзеці не павялі, але і хачуць убачыць майстэрства сваіх калегаў. Ужо той факт, што яны сталі ўдзельнікамі Рэспубліканскага этапа конкурсу, гаворыць за сябе.

На жаль, не заўсёды атэнка ўрока самім настаўнікам і членамі журы супадала. Але адно несумненна, што конкурсныя іспыты ад малодшага ўрока да рэфлексіі далі некаторыя штуршок да пошукаў у раізіні адвечных задач: як навука і чаму навука.

Члены журы зрабілі дзіўнае адкрыццё: ўрокі-імпровізацыі, падрыхтаваныя напярэдні, паўней раскрылі патэнцыял кожнага настаўніка, чым урокі-загадоўкі, яскравыя, малюнічыя, насычаныя рознымі формамі арганізацыйна-дзейнасці вучняў. За ўрок (малодшае, правядзенне, самааналіз) настаўнік мог атрымаць 55 балаў. Першы вынік роўны 52,92 бала, апошні — 26,67.

Кожны з дваццаці двух удзельнікаў фіналу хацеў, канечне ж, трапіць у суперфінал. Але ў размовах паміж сабой, аб'ектыўна ацэньваючы свае вынікі і вынікі калегаў, адважна выдзялялі лідэраў.

Ва ўмовах напружанай барацьбы, дэлавога супрацоўніцтва, узамеапаручкі і ўзаемадапамогі выдзяляліся шасцёрка пераможцаў: пяць настаўнікаў вышэйшай катэгорыі, адзін мае першую.

У суперфінале кожнаму з прэзэнтаў на галоўны прыз трэба будзе прайсці праз сур'ёзныя выпрабаванні: распрацаваць і абараніць адукацыйны праект "У новы век з новымі...", правесці міні-урок на сцене, каб "вучылі" будучыя шаснаццаць настаўнікаў-фіналістаў, прыняць удзел у брэйн-рынгі і конкурсе

сюрпрызе. І ўсё гэта на працягу аднаго дня! Максімальная колькасць балаў, якую можна набраць суперфіналіст роўна шасцідзесяці. Да выніку фіналу дадацца вынік суперфіналу — пераможца вызначаны.

Суперфіналістам забяспечваюцца роўныя ўмовы: усе конкурсныя будучыя праходзіць на сцене, у прысутнасці журы і глядачоў. Настаўнік умее працаваць на публіку, але адна справа — клас, а іншая — поўная зала добраахвотных калегаў, якія спачуваюць і падтрымліваюць.

Сёння цяжка камусьці з шасцёркі лепшых аддаць перавагу. Усе — прафесіяналы высокага класа.

Галіна Пятроўна Дрокіна — настаўнік географіі з беларускай гімназіі Маладзечна. Цяжка было неабуважыць Галіну Пятроўну ўжо на самапрадстаўленні, калі яна прапавала пець усеі залы. І гэта не эфектныя трукі, а проста стан душы педагога, яго майстэрства, якое раскрываецца ў зольнасці знайсці партнёра, які суперажывае, спачувае і саўдзельнічае. Але самае адметнае — урок па географіі Беларусі, які даў настаўніца ў сярэдняй школе № 53. Настаўнік і члены журы не заўважылі, які пралацелі 45 хвілін. Урадага глыбокае веданне настаўнікам прадмета, псіхалагічнае асаблівасці вучняў падлеткавага ўзросту і меладыйная багатая беларуская мова, якой дасканала валодае Галіна Пятроўна.

Алег Леанідавіч Леановіч — настаўнік гісторыі сярэдняй школы № 2 Слоніма. Знешне стрыманы

ны, робіць уражанне маналіту, але абсалютна пераўвасабляеца на ўроку: добраахвотна ўсмешка, жарты, жаданне прысці на дапамогу вучню ў любую хвіліну, стварыць яму сітуацыю поспеху ў жаданні самарэалізавацца.

Упершыню ў конкурсе прымаў удзел настаўнік-дэфектолаг з Калінскай школы Магілёўскай вобласці — Вольга Іванаўна Лугоўская. Калі прысутнічаеш на яе ўроках, забываешся, што ў некалькіх дзён ёсць адхіленні ў псіхіфізічных развіццях. У дзячынках і хлопчыкаў загараюцца вочы, высокая ўзроў ігнаўца ручкі — такое якікаса жаданне адказаць настаўніку, якога вучні бачылі першы раз у жыцці.

Алена Аляксандраўна Падрубная — настаўнік рускай мовы і літаратуры сярэдняй школы № 10 Гомеля. Настаўнік-славецнік паходзіць, што выбраць для конкурснага ўрока роман М.Булгакава "Майстар і Маргарыта" можа толькі аслеплены педагог, які разумее, што ўрок літаратуры абуджае талды, калі ідзе ад слова, твора да асобы пісьменніка. А Алена Аляксандраўна ўмее гэта рабіць: невыпадкова яна ўвайшла ў склад аўтарскага калектыву на стварэнні падручніка літаратуры для 10 класа рэфармаўскай школы.

Вадзім Паўлавіч Шпэты — настаўнік географіі школы з дзівоўскай назвай — Ланская, што на Брэстчыне. Імпэт малодсці адчуваецца ва ўсім: гучны "знаёмства", ўрок, размова з сябрамі-сапернікамі. Дзіцячыя сэрцы адкрываюцца насустрач таму, што адчуваюць: гэта шчы-

ры настаўнік. І разам з тым — глыбіня ведаў, эрудыцыя, жаданне быць наперадзе.

Дамітрый Мікалаевіч Чарапко — настаўнік матэматыкі Палітэхнічнай гімназіі № 6 Мінска. Ведаючы сабе цану, зольныя хутка ацаніць сітуацыю і выбраць менавіта тыя формы арганізацыі навучальнага працэсу, якія дапамогуць дасягнуць жаданага выніку. Урокі, якія правёў Дамітрый Мікалаевіч у сярэдняй школе № 50 і № 79, былі сапраўды ўрокам майстра.

Усе такія розныя, але аднолькава дарагія тым, хто з імі працуе, супрацоўнічае і кантактуе.

Добрыя і цёплыя словы можна сказаць пра ўсіх удзельнікаў фіналу. Ніякай хтосьці з іх заняў сёмае месца, а хтосьці дваццаты другое — усе годна прадстаўлялі свае рэгіёны на Рэспубліканскім конкурсе прафесійнага майстэрства педагогаў "Крышталны журавель-2001".

Куды цяпер паліць наш журавель? Хто здолеў яго злавіць? Пра гэта мы даведаемся вельмі хутка — 28 чэрвеня, сёння. Чыстага неба табе, крышталны журавель, добрых плычотных рук, трапяткога і чулага сэрца.

Зінаіда БУЛАХАВА, адказны сакратар журы Рэспубліканскага конкурсу, намеснік начальніка Упраўлення навукальна-метадычнай работы Акадэміі паслядыпломнай адукацыі.

Моц і будучыня дзяржавы

29 чэрвеня ў Палацы рэспублікі адбудзецца велічэная і сімвалічная сьвята краіны для выпускнікоў ВНУ — рэспубліканскі баль, які з'яўдзіцца з розных куткоў Беларусі найлепшых прадстаўнікоў інстытутаў, універсітэтаў, акадэміі. 412 былых студэнтаў стануць удзельнікамі грандыёзнага і прыгожага форуму моладзі. Будучы ўзнагароджаны выпускнікі, а таксама самі ВНУ. Напрыклад, вызначаны пераможцы ў намінацыях: "Самая строгая ВНУ" (установа, дзе ў гэтым годзе быў найбольшы адсёў студэнтаў), "Самая бражлівая ВНУ", самая культурная, самая вучоная і г.д.

На сёння мы маем выразны сацыяльны партрэт выпускніка 2001. Гэта чалавек, які добра авалодаў фундаментальнымі ведамі, ясна бачыць сацыяльна-эканамічныя мэты развіцця рэспублікі, мае шырокую навуковую і практычную падрыхтоўку. Гэта таксама ўмелы арганізатар, зольны прымяняць прынятыя навукавага кіравання сацыяльна-эканамічнымі і тэхналагічнымі прамісламі. Ён умее працаваць з людзьмі, цвёрды і працу, прыслухоўваецца да думкі калега, аб'ектыўна і крытычна ацэньвае вынікі дзеяўнасці падначаленых. Сучасны спецыяліст — асоба, якая мае высокую культуру, развіты інтэлект, гэта сапраўдны інтэлігент. Ён — будучыня нашай радзімы.

Віктар ІУЧАНКАЎ.

Праект

Край мой родны

Агульныя палажэнні

1. Гэтая праграма разлічана для арганізацыі заняткаў па выбах з мэтай паглыблення ведаў па гісторыі;
2. Курс "Край мой родны" з'яўляецца складасовай часткай адукацыйнай галіны гісторыі і пабудаваны з улікам масовых сацыяльна-культурных асаблівасцяў і традыцый;
3. Праграма ўключае асаблівасці падрыхтоўкі вучняў пасля выканання праграмы: паглыбленне ведаў па прадмету; авалодаванне спецыяльнымі гістарычнымі ўменнямі, у тым ліку навукова-даследчымі; станавленне чалавечка-патрыята і грамадзяніна.

Матэрыялы і падставы стварэння праграмы
Як вядома, базавы кампанент — гэта мінімальна неабходны аб'ём зместу вучэбнага матэрыялу, які вывучаецца ў школе. Гэтая праграма варыянтнай часткі вучэбнага плана створана зыходзячы з запатрабаванню вучняў і іх бацькоў.

Прынцыпы арганізацыі:

1. Пераемнасць базавай і варыянтнай часткі вучэбнага плана;
2. Аптымізацыя ўзроўню ўзаемаадносін асобы, школы і дзяржавы;
3. Адэкватнасць праграмы "Край мой родны" рэальнаму стану адукацыйнай практыкі, мэтам і задачам гістарычнай адукацыі;
4. Курс прадугледжвае добраахвотны выбар яго вучнямі і бацькамі.

Прынцыпы сумеснай дзейнасці настаўніка і вучня пры выкананні праграмы "Край мой родны" — Свабода, Самастойнасць, Сатворчасць.

Мэты

Мэтам варыянтнай часткі вучэбнага плана ў адукацыйнай галіне гісторыі з'яўляюцца:
— фарміраванне каштоўнасцей арыенціраў асобы: патрыятызм, нацыянальна-самасвядомасць, свабода, творчасць, супрацоўніцтва, павага да гістарычных каранёў;
— засваенне важнейшых гістарычных асаблівасцяў развіцця роднага краю, якія вызначылі яго дасягненні ў матэрыяльнай і духоўнай культуры;

— забяспечэнне павышэння ўзроўню якасці гістарычнай адукацыі;
— фарміраванне асобных перакананняў вучняў на аснове выхавання павагі да гістарычных і культурных традыцый малой радзімы.

Задачы

Варыянтная частка вучэбнага плана ў адукацыйнай галіне гісторыі, зыходзячы з мэтай, прадугледжвае:
— узабагацэнне вучняў ведамі аб важнейшых працэсах, з'явах, падзеях, асобах у гісторыі свайго краю;
— стварэнне ўмоў, якія дазваляюць вучням усведаміць сваеасоблівасць свайго рэгіёна, і выхаванне адказнасці за лёс краю і ўсёй Беларусі;

— развіццё ў вучняў агульнавучэбных і спецыяльных гістарычных ўменняў, у тым ліку гістарычнае мысленне, сродкамі выканання варыянтнай часткі вучэбнага плана;
— навучыць вучняў умёна знаходзіць прычыны-выніковыя сувязі ў гістарычных працэсах, вызначаць і ацэньваць фактары, якія абумовілі асаблівасці развіцця свайго рэгіёна;

— навучыць вучняў суадносіць гісторыю роднага краю і гісторыю Беларусі і свету;
— праз вывучэнне гісторыі малой радзімы садзейнічаць выхаванню свядомага чалавечка-патрыята, адказнага грамадзяніна, які добраахвотна ставіцца да культуры і звычаяў свайго і іншых народаў.

Варыянтная частка вучэбнага плана прызначана для базавай школы. Гістарычныя падзеі, з'явы, працэсы прадстаўлены падзейна-храналагічным радкам. Курс разлічаны на 35 гадзін у год на кожны клас па разлічнай і пры ўмове выбару вучнямі. Магчымы змены ў залежнасці ад колькасці гадзін школьнага кампанента ў пэўным класе.

Алег ЛЕАНОВІЧ,

настаўнік сярэдняй школы № 2 Слоніма.

Баранавіцкі дзяржаўны педагогічны каледж

запрашае на работу выкладчыкаў, якія маюць ступень кандыдата ці доктара:

- псіхалагічных навук;
- педагогічных навук;
- філасофскіх навук;
- мастацтвазнаўства;
- тэорыі і метадолёгіі фізічнага выхавання, спартыўнай трэніроўкі і аздараўленчай фізічнай культуры;
- фізіка-матэматычных навук.

Даведкі па тэлефоне: 41-77-41.

Штрыхі да партрэтаў суперфіналістаў

Гомельская пушкіністка

Сёння, калі чалавек, асабліва юнак, знаходзіцца ў эпіцэнтры якікаса ведаў інфармацыі, як важна, каб побач аказаўся той, хто возьме за руку і павядзе ў свет, дзе вучаць разумець добра і зло, дзе ёсць месца падвизу і летуценням, дзе можна стаць героем рыцарскай эпохі або змяціць на іншую плане-ту. Як важна, каб у жыцці школьніка быў настаўнік-майстар, разумны і ўважлівы педагог, прафесіянал, які мае глыбокія навуковыя ведаў, калі ён — творчая асоба.

Класа. Сваім вопытам педагог шчодро дзеліцца з калегамі, яна пастаянна выступае на гарадскіх семінарах, жывіцельскіх нарадах, чытае лекцыі ў абласным інстытуце павышэння кваліфікацыі і дае адкрытыя ўрокі ў час вучэбнай практыкі для яго слухачоў. У 1997 годзе гарадскіх метадчым кабінетам быў абудулены вопыт работы А.А.Падрубнай па тэме "Інтэграцыя як форма выкалення літаратуры".

Навуковай работай настаўнік-славецнік займаецца невыпадкова. Яна лічыць, што інтэграцыя дае матэрыялы, з аднаго боку, паказвае вучням "свет і цалкам", а з другога — выдзяляе час для профільнай дыферэнцыяцы ў навучанні і зніжае перагрузку вучняў.

Урокі Алены Аляксандраўны Падрубнай заўсёды цікавыя, а галоўнае — заўсёды эфектыўныя, бо развіваюць у дзіцяці зольнасці да існаснага ўспрымання све-ту, абуджаюць уяўленне і творчы фантазію. Працуючы на ўроках у групах, ён вучыць займаюцца гістарычнымі і літаратурна-навуковымі даследаваннямі, выкарыстоўваючы багаты даведчыны матэрыял. У выніку яны заўсёды прыходзіць да арыгінальных і ў той жа час сур'ёзных, з навуковага пункту погляду, вынікаў. Алена Аляксандраўна запрашае на свае ўрокі і прафесіянала псіхалага. Далучэнне да псіхалогіі заснавана на глыбокім перакананні настаўніка ў тым, што і літаратура, і псіхалогія маюць адзіны аб'ект даследавання — чалавека. Літаратура як выхавачы прад-

мет без дапамогі псіхалогіі абывісць не можа. Не выпадкова літаратурнае выхаванне прафесіяналаў, напрыклад, Я.Ільіна, а яшчэ раней І.І.Ільіна, гавораць пра чалавеканаўства, а не пра літаратуру. Дык і галоўная выхавальная задача — праз літаратуру вобраз дапамагчы вучням пазнаць, пера-сказаць, сябе, а потым і навакольнае свет, падарожжы, знайсці сваё месца ў гэтым свеце. Прайнікачы псіхалагію герою, аналізуючы яе, Алена Аляксандраўна выводзіць вучняў на шлях псіхалагічнага трэнінгу: "Я — у далучальных абставінах", тым самым праз эмпатычнае перажыванне фарміруючы ў вучня сацыяльную мадэль паводзін. З гэтай мэтай яна выкарыстоўвае самыя разнастайныя формы работы: асацыятыўнае малюванне, работу з ўзорамі-сімваламі, прыём псіхалагічнай драматызацыі, работу з каларынай сістэмай М.Лоніцка. Гэты метад Алена Аляксандраўна выкарыстоўвала некалькі год назад падчас работы над раманам Ф.Дастаўскага "Зачынення і накарэнне". Яе вучні, абіраючыся на прапанаваную сістэму колеру, узначалі псіхалагічную карціну чыстасці, а выкарыстоўваючы прыём псіхалагічнай драматызацыі, адказалі на вельмі шчырыя пытанні: хто правы, хто вінаваты ў тым, што здарылася з героямі (нацхненнікам) п'есы М.Горькага "На дне".

Дапамагаюць зразумець мастацкую своеасабліваць літаратуры тавар на ўроках Алены Падрубнай і іншыя віды мастацтва: музыка і жывапіс, бо сувязь паміж літаратурай, музыкай і жы-

вапісам носіць глыбокі і ўстойлівы характар.

Інтэграцыйную форму ўрокаў настаўнік выкарыстоўвае і на ўроках знаёмства з географіяй і асаблівасцямі творчасці пісьменніка і пастаў з мэтай стварэння карціны творчасці мастакоў слова, уключанай у кантэкст эпохі.

У сваёй практыцы А.Падрубная выкарыстоўвае таксама і сучасныя інфармацыйныя тэхналогіі, якія дазваляюць ёй максімальна аб'ектыўна правяраць веда вучняў з дапамогай тэстаў. Такім чынам, ідэя інтэграцыі, ажыццяўляемая на практыцы настаўнікам Аленай Падрубнай, дапамагае рэалізаваць творчыя зольнасці вучняў, раскрывае іх духоўны патэнцыял, спрыяе стварэнню свету больш даверлівых адносін, атмасферы супрацоўніцтва, заснаванай на калектыўнай дзейнасці мыслення. Такім чынам ствараюцца ўмовы для развіцця індывідуальнасці, для правядзення асобнага пачатку вучня. А гэта і ёсць галоўная задача настаўніка. І добра, калі настаўнік сам з'яўляецца творчай асобай, мае свой почырк і стыль. Такім прыкладам можа служыць Алена Аляксандраўна Падрубная, якая стварыла педагогічную тэхналогію, прадугледжвае яе развіццё, знаходзіцца ў пастаянным творчым пошуку.

Вольга НАСОНАВА, метадый Гомельскага дзяржаўнага абласнога інстытута павышэння кваліфікацыі і перападрыхтоўкі кіруючых работнікаў і спецыялістаў адукацыі.

Усе пералічаныя эпітэты ў поўнай меры вызначаюць якасці незвычайнага настаўніка рускай мовы і літаратуры сярэдняй школы № 10 Цэнтральнага раёна Гомеля Алены Аляксандраўны Падрубнай. Яна ў мінулы — студэнтка філалагічнага факультэта Гомельскага дзяржаўнага ўніверсітэта. Сёння — суіскальнік пры аспірантуры на кафедры рускай літаратуры, займаецца сур'ёзнай навуковай работай, даследуе

проблемы інтэграцыі па курсу рускай літаратуры. Яе навуковыя работы ўжо абавязку ў аповесці А.С.Пушкіна "Капітанская дачка", "З гісторыі савета...", "Вольнасць" А.С.Пушкіна, "Наваліны па-над Волгай" былі апублікаваны на старонках рэспубліканскага часопіса "Руская мова і літаратура". Алена Аляксандраўна ўваходзіць у саства аўтарскага калектыву нацыянальнага падручніка рускай літаратуры для 10

3 іскрынікі творчасці — у агонь майстэрства

У чаканні другога з'езда настаўнікаў з усе бальшай дакладнасцю паўстаюць перад намі, настаўнікамі, пытанні:

— Як стварыць камфортнае адукацыйнае асяроддзе ў агульнаадукацыйнай навукальнай установе і для вучня, і для настаўніка?

— Як павысіць эфектыўнасць прававога статусу і эканамічнай базы адукацыі?

— Як імя прафесійнымі якасцямі павінен валодаць сучасны настаўнік?

Яшчэ ў 1969 годзе, выступаючы на Усерасійскім з'ездзе настаўнікаў, В.А.Сухомялінскі казаў: "Калі настаўнік слабы, калі яго асаблівасці ведаў адстаюць ад развіцця навукі, то яго слабасці пярэйдзю ў будучыню праз яго вучняў. Нічога горшага за гэта быць не можа. У той жа час добры настаўнік таксама прадлажае сябе, свае ведаў, свае добрыя якасці ў сэрцах і розумах сваіх выхаванцаў. І няма нічога больш высакароднага за гэтую місію".

Аналізуючы гэтыя словы, разумееш, як гэта актуальна сёння. Наколькі высокі прафесійны ўзровень настаўніка, настолькі будзе дасканалай адукацыйная прастора школы, якая накіравана

на раскрыццё прыродных зольнасцяў асобы дзіцяці. Тады выключную ролю ў школьнай адукацыі набывае фігура настаўніка і стан навукова-метадычнай работы, якая з'яўляецца асноўным фактарам інтэлектуальнай выкладчыцкага працэсу і росту прафесійнага майстэрства настаўніка.

А навокія эфектыўна распрацавана адукацыйная прастора ў політэхнічнай гімназіі № 6 Савецкага раёна Мінска, можа сведчыць той факт, што суперфіналістам Рэспубліканскага конкурсу прафесійнага майстэрства "Крышталны журавель-2001" стаў выкладчык матэматыкі гімназіі Дамітрый Мікалаевіч Чарапко, які мае ўсяго сем год настаўніцкага стажу.

Для мяне як дырэктара важна было прасачыць за тымі змяненнямі, якія адбыліся з Дамітравым, удзельнікам і пераможцам гімназічнага, раённага і гарадскога конкурсу. Гэта больш упэўненая паходка, а ў сувязі з нараджэннем дачкі ў самым "тарачым" перыядзе конкурсу — павуленне заклічанае на твары. Аднак мяне больш за ўсё цікавіла ўнутранае прафесійнае станавленне настаўніка, які праішоў паўгадавы шчыры шлях канкурэнта.

Сваімі думкамі я вырашыў падзяліцца з Дамітравым Мікалаевічам. Сумесны працяг і абмеркаванне відэазапісу конкурсных урокаў, выступленняў і прадстаўленняў ідэй Дамітраві і творчай групы выкладчыкаў гімназіі, якія прапавалі не толькі над стварэннем праекта, але і непасрэдна ўдзельнічалі ў конкурсных выступленнях, пераканаўча даказалі, што выбраны шлях удасканалення выкладчыцкага майстэрства настаўніка ў гімназіі найбольш аптымальны.

Падчас размовы з Дамітравым Мікалаевічам я ўсё больш пераканваўся, што іскрынікі творчасці маладога, таленавітага педагога ператвараюцца ў пылаючы агонь педагогічнага майстэрства, які дорыць вучням магчымасць адчуваць радасць адкрыцця новых ведаў, умовіне і жаданне сумнявацца, спрачацца, шукаць і дамагацца пастаўленай мэты. Мы прышлі да высновы, што, здавалася б, звычайныя ўрокі, якія праводзіў Дамітрый Мікалаевіч у рамках конкурсу, на якіх дзеці вывучаюць тэарэтычны матэрыял, рашаюць задачы, пішуць матэматычныя дыктоўкі, праводзяць даследаванні — гэта і ёсць педагогічная творчасць. Калі працяг настаўніка зліваецца з працай

вучня, цесна пераплітаюцца іх думкі, адчуванні, воля, іншыя чалавечыя якасці — вырашаецца і галоўная задача адукацыі і выхавання — развіццё творчых зольнасцяў вучня.

Я ўпэўнены, што якасць адукацыі залежыць ад многіх фактараў: — веданне настаўнікам прадмета, яго кругавідаў і эрудыцыі; — навукова-метадычнай падрыхтоўкі настаўніка; — інтэлектуальнага жыцця ў самі (у Дамітраві Мікалаевіча жонка — настаўнік матэматыкі); — запатрабаванасці творчасці ў педагогічным калектыве; —

Штрыхі да партрэтаў суперфіналістаў

Шлях да дзіцячага сэрца

У апошнія гады абстрактныя сацыяльныя, эканамічныя, дэмаграфічныя, экалагічныя праблемы ўзнікаюць у становішчы развіцця дзяцей. У сувязі з гэтым асабліва значна павялічваецца роля педагога ў сучаснай школьнай адукацыі. У наш час педагог павінен быць не толькі перадаўцом ведаў, але і сапраўдным навуковым супрацьстаяннем дзіцячым праблемам.

У апошнія гады абстрактныя сацыяльныя, эканамічныя, дэмаграфічныя, экалагічныя праблемы ўзнікаюць у становішчы развіцця дзяцей. У сувязі з гэтым асабліва значна павялічваецца роля педагога ў сучаснай школьнай адукацыі. У наш час педагог павінен быць не толькі перадаўцом ведаў, але і сапраўдным навуковым супрацьстаяннем дзіцячым праблемам.

Увагу, памяць, мысленне, эмацыянальную сферу, а значыць, павышаць узровень агульнага развіцця. Ключавым момантам у развіцці дзіцяці з'яўляецца мова. Лагічна правільная, вобразная мова — паказчык стройнасці работы розуму. Таму Валянціна Іванавна не толькі працуе над пастаяннай гучнасцю, карысцю і плавнасцю, рытму і іншых моўных расстройстваў, але і прапонуе дзецям упрыгожваць сваю мову фразамі з памяці:

— Я мяркую, я думаю...
— Будзь ласкава, паўтары яшчэ раз...
— Я думаю, што ты памыляешся...
— Ты не магла б сказаць тое, што сказала...
— Я ўпэўнена, таму што...
Інтэграцыя — складаны і доўгі працэс, у якім важную ролю выконваюць здаровыя вучні, тымі формамі працы, якія спадбалілі, сталі ўрокі-танцы. На такіх уроках дзеці з асабліва высокай актыўнасцю развіцця атрымліваюць магчымасць удзельнічаць у гутарцы, падзяляючы свае ўспаміны, а значыць, павышаюць узровень агульнага развіцця. Ключавым момантам у развіцці дзіцяці з'яўляецца мова. Лагічна правільная, вобразная мова — паказчык стройнасці работы розуму. Таму Валянціна Іванавна не толькі працуе над пастаяннай гучнасцю, карысцю і плавнасцю, рытму і іншых моўных расстройстваў, але і прапонуе дзецям упрыгожваць сваю мову фразамі з памяці:

матэрыялаў, якія ўключаюць у сабе ўспаміны, а значыць, павышаюць узровень агульнага развіцця. Ключавым момантам у развіцці дзіцяці з'яўляецца мова. Лагічна правільная, вобразная мова — паказчык стройнасці работы розуму. Таму Валянціна Іванавна не толькі працуе над пастаяннай гучнасцю, карысцю і плавнасцю, рытму і іншых моўных расстройстваў, але і прапонуе дзецям упрыгожваць сваю мову фразамі з памяці:

Адукацыйныя праекты —
“У новае стагоддзе з новымі...”
Школа будучага — “Кімберліт”

Сёння шмат гавораць пра неабходнасць далейшага рэфармавання школы. Але гэта зусім не азначае, што трэба пераарганізаваць усе, што ёсць у сучаснай школе, усе падручнікі і пачаць будаваць на нулях.

Якой жа будзе школа будучыні? Свай праект я засноўваю на існуючай школе, якая знаходзіцца ў сельскай мясцовасці, змяняючы падыходы, прыярытэты арганізацыі адукацыі, асабліва асацыяцыянальнай.

Школа-праект носіць назву “КІМБЕРЛІТ”. Кімберліт — гэта шэраў мінерал з укрэпленымі алмазавымі імітацыямі, якія ўключаюць у сабе ўспаміны, а значыць, павышаюць узровень агульнага развіцця. Ключавым момантам у развіцці дзіцяці з'яўляецца мова. Лагічна правільная, вобразная мова — паказчык стройнасці работы розуму. Таму Валянціна Іванавна не толькі працуе над пастаяннай гучнасцю, карысцю і плавнасцю, рытму і іншых моўных расстройстваў, але і прапонуе дзецям упрыгожваць сваю мову фразамі з памяці:

Урок пачынаецца з сатворчасці

Алег Леанідавіч Леановіч сем гадоў працуе настаўнікам у сярэдняй школе № 2 Слоніма, а некалі быў не выхаванцам.

Шлях становлення настаўніка быў няпростым. Скончыўшы ўніверсітэт, ён, нібы сасуд, быў запоўнены ведамі, і лічыў, што чым больш ведаў, тым лепш яго прадмет будучы вельмі дзеці. Але неўзабаве гэтыя ілюзіі зніклі. Аналізуючы сваю дзейнасць, Алег Леанідавіч зразумеў, што нават добра падрыхтаваны ўрок часам дае вельмі нізкую эфектыўнасць засваення ведаў. Гэта прымусіла перагледзець сваё пачынанне, каб пачаць з асноваў.

Алег Леанідавіч Леановіч першы ў школе і адзін з першых у горадзе, хто адмовіўся ад класна-урочнай сістэмы і перайшоў да прадметна-урочнай арганізацыі адукацыі. Алег Леанідавіч Леановіч першы ў школе і адзін з першых у горадзе, хто адмовіўся ад класна-урочнай сістэмы і перайшоў да прадметна-урочнай арганізацыі адукацыі.

Алег Леанідавіч Леановіч першы ў школе і адзін з першых у горадзе, хто адмовіўся ад класна-урочнай сістэмы і перайшоў да прадметна-урочнай арганізацыі адукацыі. Алег Леанідавіч Леановіч першы ў школе і адзін з першых у горадзе, хто адмовіўся ад класна-урочнай сістэмы і перайшоў да прадметна-урочнай арганізацыі адукацыі.

Алег Леанідавіч Леановіч першы ў школе і адзін з першых у горадзе, хто адмовіўся ад класна-урочнай сістэмы і перайшоў да прадметна-урочнай арганізацыі адукацыі. Алег Леанідавіч Леановіч першы ў школе і адзін з першых у горадзе, хто адмовіўся ад класна-урочнай сістэмы і перайшоў да прадметна-урочнай арганізацыі адукацыі.

Алег Леанідавіч Леановіч першы ў школе і адзін з першых у горадзе, хто адмовіўся ад класна-урочнай сістэмы і перайшоў да прадметна-урочнай арганізацыі адукацыі. Алег Леанідавіч Леановіч першы ў школе і адзін з першых у горадзе, хто адмовіўся ад класна-урочнай сістэмы і перайшоў да прадметна-урочнай арганізацыі адукацыі.

Алег Леанідавіч Леановіч першы ў школе і адзін з першых у горадзе, хто адмовіўся ад класна-урочнай сістэмы і перайшоў да прадметна-урочнай арганізацыі адукацыі. Алег Леанідавіч Леановіч першы ў школе і адзін з першых у горадзе, хто адмовіўся ад класна-урочнай сістэмы і перайшоў да прадметна-урочнай арганізацыі адукацыі.

Алег Леанідавіч Леановіч першы ў школе і адзін з першых у горадзе, хто адмовіўся ад класна-урочнай сістэмы і перайшоў да прадметна-урочнай арганізацыі адукацыі. Алег Леанідавіч Леановіч першы ў школе і адзін з першых у горадзе, хто адмовіўся ад класна-урочнай сістэмы і перайшоў да прадметна-урочнай арганізацыі адукацыі.

У яе свая філасофія

Шлях да педагогічнай дзейнасці ў Галіна Пятроўна Дрокінай пачаўся ў 1964 годзе. Маладзёнецкая дэўчынка пасля заканчэння васьмі класаў атрымала пасведчэнне і пачала займацца ў Гродзенскай музычна-педагагічнай вучэльніцы. Нечакана для ўсіх пасля заканчэння яе з аднаго яна пераехала ў Беларускі дзяржаўны ўніверсітэт на географічны факультэт, дзе спецыялізавалася па эканоміцы, турызму і метадах арганізацыі экскурсійнай справы. Навучаючыся на тое, што Галіна Пятроўна не мела асацыяцыянальнай навуковай працы, праз некалькі гадоў усе яе прывялі да школы гэтага года. Але гэта была ўжо не дэўчынка-вучэльніца, а ўбалаганая ведамі і жыццёвым вопытам чалавек. Урокі настаўніцы праходзілі на высокім творчым узроўні.

Сёння Галіна Пятроўна — майстар сваёй справы. На ўроках да яе з набліжэннем вольна збіраюцца настаўнікі горада, і не толькі. Случаецца, калі курсавы абласнога інстытута павышэння кваліфікацыі з цікавасцю знаёміцца з метадычным выкладаннем географіі ў настаўніцы і выкажваюць словы ўдзячнасці і захаплення.

Асабліва галоўнае — трэба бачыць захапленасць вучняў. На ўроках яны натхнёныя, праяўляюць цікавасць, і Галіна Пятроўна ўмее падказаць вучняў, арганізавана самастойнаму ўважліваму і разнапланаванаму працэсу.

Асабліва галоўнае — трэба бачыць захапленасць вучняў. На ўроках яны натхнёныя, праяўляюць цікавасць, і Галіна Пятроўна ўмее падказаць вучняў, арганізавана самастойнаму ўважліваму і разнапланаванаму працэсу.

Асабліва галоўнае — трэба бачыць захапленасць вучняў. На ўроках яны натхнёныя, праяўляюць цікавасць, і Галіна Пятроўна ўмее падказаць вучняў, арганізавана самастойнаму ўважліваму і разнапланаванаму працэсу.

Асабліва галоўнае — трэба бачыць захапленасць вучняў. На ўроках яны натхнёныя, праяўляюць цікавасць, і Галіна Пятроўна ўмее падказаць вучняў, арганізавана самастойнаму ўважліваму і разнапланаванаму працэсу.

Асабліва галоўнае — трэба бачыць захапленасць вучняў. На ўроках яны натхнёныя, праяўляюць цікавасць, і Галіна Пятроўна ўмее падказаць вучняў, арганізавана самастойнаму ўважліваму і разнапланаванаму працэсу.

Асабліва галоўнае — трэба бачыць захапленасць вучняў. На ўроках яны натхнёныя, праяўляюць цікавасць, і Галіна Пятроўна ўмее падказаць вучняў, арганізавана самастойнаму ўважліваму і разнапланаванаму працэсу.

Пчолы вядуцца ў добрых людзей

— Я заўсёды буду настаўнікам і ніколі пра гэта не пашкадую, — так сказаў аб сваім педагогічным кроку Валдзім Паўлавіч Шпётны, настаўнік географіі Ланскай сярэдняй школы Маладзёнскага раёна ў фінале Брэскага абласнога конкурсу “Настаўнік года — 2001”.

На яго думку, галоўнае і басправажнае, чаго пачынае настаўнік, — гэта любоў да дзіцей, школы, жаданне дапамагчы ім стаць лепшымі.

Свае адносіны з вучнямі Валдзім Паўлавіч будзе ў цесным супрацоўніцтве, заўсёды можа стварыць спрыяльную атмосферу на ўроку, дзе кожны ўдзельнік, назірае, пераўтварае, робіць вывады, развівае імкненне да перамоў, да канца, атрымлівае задавальненне ад вынікаў.

Прысутнічаючы на ўроку Валдзім Паўлавіч здаецца, што ўсе яму даецца лёгка і проста, што ён — чалавек удацлівы, вельмі таленавіты. Усё гэта так, усё гэта вынік вялікай штодзённай працы над сабой.

Замест гэтага, вядома, трэба бачыць захапленасць вучняў. На ўроках яны натхнёныя, праяўляюць цікавасць, і Галіна Пятроўна ўмее падказаць вучняў, арганізавана самастойнаму ўважліваму і разнапланаванаму працэсу.

Замест гэтага, вядома, трэба бачыць захапленасць вучняў. На ўроках яны натхнёныя, праяўляюць цікавасць, і Галіна Пятроўна ўмее падказаць вучняў, арганізавана самастойнаму ўважліваму і разнапланаванаму працэсу.

Замест гэтага, вядома, трэба бачыць захапленасць вучняў. На ўроках яны натхнёныя, праяўляюць цікавасць, і Галіна Пятроўна ўмее падказаць вучняў, арганізавана самастойнаму ўважліваму і разнапланаванаму працэсу.

Замест гэтага, вядома, трэба бачыць захапленасць вучняў. На ўроках яны натхнёныя, праяўляюць цікавасць, і Галіна Пятроўна ўмее падказаць вучняў, арганізавана самастойнаму ўважліваму і разнапланаванаму працэсу.

Валдзім Паўлавіч працуе на ўраўнаважаным узроўні ў вучэбнай і навуковай дзейнасці. Ён не толькі перадаваў ведаў, але і сапраўдным навуковым супрацьстаяннем дзіцячым праблемам.

Валдзім Паўлавіч працуе на ўраўнаважаным узроўні ў вучэбнай і навуковай дзейнасці. Ён не толькі перадаваў ведаў, але і сапраўдным навуковым супрацьстаяннем дзіцячым праблемам.

Валдзім Паўлавіч працуе на ўраўнаважаным узроўні ў вучэбнай і навуковай дзейнасці. Ён не толькі перадаваў ведаў, але і сапраўдным навуковым супрацьстаяннем дзіцячым праблемам.

Валдзім Паўлавіч працуе на ўраўнаважаным узроўні ў вучэбнай і навуковай дзейнасці. Ён не толькі перадаваў ведаў, але і сапраўдным навуковым супрацьстаяннем дзіцячым праблемам.

Валдзім Паўлавіч працуе на ўраўнаважаным узроўні ў вучэбнай і навуковай дзейнасці. Ён не толькі перадаваў ведаў, але і сапраўдным навуковым супрацьстаяннем дзіцячым праблемам.

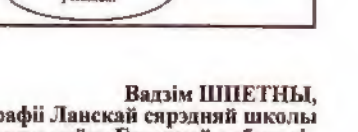
Валдзім Паўлавіч працуе на ўраўнаважаным узроўні ў вучэбнай і навуковай дзейнасці. Ён не толькі перадаваў ведаў, але і сапраўдным навуковым супрацьстаяннем дзіцячым праблемам.

Мал. 1

Мал. 2

Мал. 3

